

Misschien moeten we de boom niet langer behandelen als Haarlemmerolie, maar gewoon als een levend organisme dat alleen kan presteren als wij de juiste keuzes maken.

Haarlemmerolie-dom

De stadsboom is de nieuwe Haarlemmerolie. Hittestress? Meer bomen. Biodiversiteit onder druk? Meer bomen. Wateroverlast? Meer bomen. Fijnstof? Meer bomen. Vrijwel iedere stedelijke opgave eindigt tegenwoordig met een beleidsstuk waarin ergens een ambitieus bomenplan opduikt. De duizend bomen van gemeente X, de tienduizend bomen van gemeente Y. En liefst ook nog inheems, klimaatbestendig, biodivers, niet-allergeen, droogte- en vochttolerant, met een slank profiel én ook nog eens geschikt voor een kleine groeiplaats.

De vraag is alleen: overvragen wij de boom hier niet? Vooral omdat er in de praktijk een flinke kloof gaapt tussen ambitie en uitvoering. We willen veel, maar realiseren eigenlijk maar weinig. Dat blijkt niet alleen uit de dagelijkse praktijk van beheerders, maar ook uit een analyse van de G4-rekenkamers. Gemeenten formuleren ambitieuze doelen op het gebied van groen, maar koppelen daar lang niet altijd voldoende budget, beheer of ruimte aan. Bomen en groen worden zo vaak het sluitstuk van gebiedsontwikkeling. Eerst de woningen, de parkeerplaatsen en de kabels. Daarna kijken we nog wel of er ergens een boom tussen gepropt kan worden. Ondertussen stapelen de

– namelijk nogal eens last van het *pleaser*-syndroom. Er wordt geroepen om meer bomen en wij gaan als blijde hondjes kwispelend aan het werk. Terwijl 'nee' soms gewoon het beste en vooral ook het eerlijkste antwoord is. Zeker als er geen geld, geen tijd en geen projectruimte tegenover staan. Misschien is een nog beter antwoord: 'Voor nu ff niet, maar een volgende keer doe ik graag mee. Maar dan wil ik wel vanaf de eerste schets aan tafel zitten. Dan wil ik meepraten over idee, aanleg, beheer, budgetten en ruimte onder én boven de grond.'

Meepraten is trouwens niet gratis. Als je aan tafel zit, moet je ook iets inbrengen en op dat gebied kunnen boombeheerders ook wel eens de hand in eigen boezem steken. En de industrie eigenlijk ook. Gewoon maar eens een voorbeeldje: Het is opvallend en eigenlijk ook triest hoe weinig bestaande kennis over ziekteresistentie van bomen daadwerkelijk wordt benut en aankomt op de werkvloer. *Fraxinus excelsior* 'Diversifolia' en 'Geesink' zijn volgens onderzoek de beste cultivars voor essentaksterfte, maar opdrachtgevers en boomkwekers blijven hardnekkig vasthouden aan het bekende sortiment. Nieuwe soorten en selecties vinden maar heel langzaam hun weg naar de

Dat klinkt misschien wat saaier dan een bomenvisie vol ambitieuze doelstellingen, maar het heeft één voordeel: bomen overleven er vaker door.

ambities zich op. Een boom moet inheems zijn, toekomstbestendig, moet bijdragen aan biodiversiteit en zowel tegen droogte als wateroverlast kunnen. Maar de praktijk is weerbarstig en dat allemaal aan die ene boom vragen, is niet erg realistisch. Uit een enquête van Boomzorg in deze editie blijkt dat professionals een realistische visie hebben op dit onderwerp. En bijvoorbeeld groeiplaats en beheer belangrijker vinden dan grote woorden en beleidsambities. Dat klinkt misschien wat saaier dan een bomenvisie vol ambitieuze doelstellingen, maar het heeft één voordeel: bomen overleven er vaker door.

Ik heb een heel wijze jongste dochter. Als zij mij iets vraagt, zegt ze er vaak bij: 'Nee is ook een antwoord.' Daar zit misschien wel meer wijsheid in dan we denken. Boombeheerders hebben – net als helaas deze stukjesschrijver

praktijk. Er bestaan echt bomen die bijvoorbeeld één week water in een wadi kunnen overleven, maar die kennis komt meestal niet aan op de werkvloer en ik vraag me ook wel eens af of kwekers op dit gebied altijd helemaal up-to-date zijn.

Misschien moeten we de boom niet langer behandelen als Haarlemmerolie, maar gewoon als een levend organisme dat alleen kan presteren als wij de juiste keuzes maken.

Met vriendelijke groet,
Hein van Iersel
Hoofdredacteur

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!